

УДК 339.137.2

JEL M370, M210

DOI 10.32782/2786-765X/2024-7-17

Самофалова М.О.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування,
Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3272-4372>

Могилевська О.Ю.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки, підприємництва, менеджменту,
Київський міжнародний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8482-7950>

Блакита О.В.

здобувач третього рівня вищої освіти,
Університет харчових технологій, Пловдив, Болгарія
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-7657-9477>

Пересунько Г.М.

здобувач третього рівня вищої освіти,
Університет харчових технологій, Пловдив, Болгарія
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0300-0124>

Крижній В.Б.

здобувач третього рівня вищої освіти,
Київський міжнародний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1768-6427>

АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРАТ «КИЇВСТАР»

Одним із найважливіших напрямів вивчення особливостей господарської діяльності підприємства, особливо в умовах, коли ринок постійно розвивається і змінюється, є аналіз конкурентоспроможності підприємства. Важливість дослідження цієї теми полягає в тому, що високий рівень конкурентоспроможності підприємства є гарантом одержання високого прибутку. У сучасних умовах конкуренція є визначальним фактором впорядкування цін, стимулом інноваційних процесів (впровадження в виробництво нових винаходів та технологій). Вона сприяє витісненню з виробництва неефективних підприємств, раціональному використанню ресурсів. Тому постійне дослідження конкурентоспроможності є необхідним як для підприємства (для того щоб покращувати та підтримувати його позиції), так і для держави (для контролю відповідної галузі). У статті досліджено конкурентоспроможність ПрАТ «Київстар», розглянуто основні методи дослідження конкурентоспроможності, визначено основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Київстар», проведено оцінювання конкурентоспроможності підприємства за методикою О.В. Маслюка, розраховано інтегральний показник конкурентоспроможності підприємства для досліджуваних періодів. Виявлено, що у 2023 році компанія «Київстар» веде активну економічну діяльність та з кожним роком збільшує кількість своїх клієнтів шляхом позиціонування себе як провідного оператора мобільного зв'язку з найкращим покриттям на всій території України.

Ключові слова: конкурентоспроможність, управління, інтегральний показник, оцінювання, критерії конкурентоспроможності, коефіцієнт конкурентоспроможності, мобільний зв'язок.

Постановка проблеми. В наш час дуже важко уявити людину без мобільного зв'язку – як способу швидкої передачі інформації. Це необхідна умова комунікації як на побутовому рівні, так і при веденні бізнесу. Важливою рисою мобільного зв'язку як послуги є те, що 15 років тому, її могли дозволити собі тільки заможні люди, зараз – це загальнодоступна послуга, яку можна використати для задоволення базової соціальної потреби

в спілкуванні. Одним із найбільшим оператором і надавачем якісних мобільних послуг є ПрАТ «Київстар» (англ. Kyivstar, дослівно Київська зірка) – телекомунікаційна компанія в Україні, надає послуги зв'язку та передачі даних на основі мобільних і фіксованих технологій, у тому числі 4G (LTE) в Україні.

Свою історію в Україні компанія почала ще 1994 року, а вже 9 грудня 1997-го в мережі Київстар пролунав перший дзвінок. Мобільна

мережа «Київстар» охоплює всі міста України, а також понад 28 тис. сільських населених пунктів, усі основні національні й регіональні траси, більшість морських та річкових узбережж [1]. ПрАТ «Київстар» засноване та зареєстроване в Україні у 1994 році, послуги мобільного зв'язку надає з 1997 року. Головний офіс компанії розташований в Києві. Як національна компанія, що була створена українцями для українців, Київстар приділяє значну увагу соціальній відповідальності бізнесу і реалізує проекти, що спрямовані на розвиток України. Серед численних операторів на ринку мобільного зв'язку пріоритетним надавачем послуг є ПрАТ «Київстар» тому доцільно дослідити діяльність даного підприємства та визначити його конкурентні позиції протягом 2020–2023 рр.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорії конкурентоспроможності, що є базовими представлені в наукових працях М. Портера, Ф. Котлера, І. Ансоффа, А. Романова, В. Хруцького, Г. Багієва, Г. Гольдштейна та інших. Теоретичний і практичний інтерес у вивченні конкурентоспроможності підприємств представляють результати, описані в роботах закордонних і вітчизняних вчених:

О. Батурова, Б. Буркинського, А. Воронкової, В. Диканя, І. Должанського, І. Зулькарнаєва, Ю. Іванова, О. Молоток, В. Павлової, І. Смолина, О. Тридіда, Х. Фасхієва, К. Щиборща та інших. Але єдиної думки щодо використання базових показників для оцінки конкурентоспроможності підприємств будь-якої галузі не визначено. Дослідженню стану та розвитку телекомунікаційного ринку України присвячені наукові праці В. Гранатурова, С. Воробієнко, С. Іванова, С. Казанцева, А. Пономарьова [2–5].

Метою статті є практичне дослідження конкурентоспроможності ПрАТ «Київстар» на ринку послуг мобільного зв'язку, а саме, виявлення конкурентних переваг компанії протягом досліджуваного періоду 2020–2023 рр.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінювання основних економічних та фінансових показників діяльності підприємства ПрАТ «Київстар» здійснимо відповідно до даних фінансової звітності за 2021–2023 рр.: ф №1 «Баланс»; ф № 2 «Звіт про фінансові результати» [6].

Для аналізу основних показників діяльності зазначеного підприємства складемо аналітичну таблицю 1.

Таблиця 1

Основні економічні показники діяльності ПрАТ «Київстар»

Показники	Роки			Відхилення 2023 р. від 2021 р.	
	2021	2022	2023	тис. грн.	%
1. Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	28559150	30900973	33165048	4605898	16,12
2. Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн.	14102589	11715425	12925050	-1177539	-8,34
3. Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	14924833	12567270	14086853	-837980	-5,61
4. Величина чистого прибутку, тис. грн. Ф.2 р.2350	11266926	9516514	10542590	-724336	-6,42
5. Середня величина вартості майна, тис. грн. Ф.1 1900р./2	28403771	35093933	45385907	16982136	59,78
6. В тому числі: основного (необоротного) Ф.1 р.1095	26298236	31696500	34606444	8308208	31,5
7. Оборотного Ф.1 р.1195	3044988	8566060	15789751	12744763	418,5
8. Середня величина власного капіталу, тис. грн. Ф.1, р.1495	12465162	21984642	32527292	20062130	160,9
9. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн. Ф.2., р.2050	9646440	13073367	14052407	4405967	45,67
10. Коефіцієнт покриття загальний (п. 7 / ф № 1, ряд. 1695)	0,46	0,82	1,65	1,19	258,6
11. Рентабельність основної діяльності (п.3/п.9)	1,54	0,96	1,002	-0,53	-34,4
12. Рентабельність власного капіталу (п.4/п.8)	0,90	0,43	0,32	-0,58	-64,4
13. Коефіцієнт автономії (п.8 / п.5)	0,44	2,31	0,72	0,28	63,6
14. Оборотність загального капіталу (п.1/п.5)	1,005	0,88	0,73	-0,27	-26,8
15. Оборотність мобільного капіталу (п.1/п.7)	9,37	3,61	2,10	-7,27	-77,5
16. Фондовіддача необоротних активів (п.1/п.6)	1,08	0,97	0,96	-0,12	-11,1

Проведені розрахунки свідчать про незначне покращення діяльності підприємства. Якщо порівняти показники діяльності за 2023 порівняно з 2022 р., то діяльність підприємства ПрАТ «Київстар» покращилась, про що свідчать результати збільшення таких показників як: чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг), фінансовий результат до оподаткування, величина чистого прибутку, та інші, але наприклад, чистий дохід від реалізації продукції у 2023 збільшився на 4605898 тис. грн (16,12 %) що є позитивним у діяльності підприємства, а в 2023 році порівняно з 2021 роком фінансовий результат до оподаткування зменшився на 1177539 тис. грн (8,34 %), чистий прибуток зменшився на 724336 тис. грн. (6,42 %), також фінансовий результат від операційної діяльності зменшився на 837980 тис. грн (5,61 %). Водночас вартість майна підприємства збільшилась на 16982136 тис. грн (59,78 %) за рахунок як основного, так і оборотного капіталу, що свідчить про розширення діяльності підприємства.

Платоспроможність підприємства покращилась, про що свідчить збільшення коефіцієнта покриття на 258,6 %, тобто в 4 рази більше порівняно з 2021 роком, значення показника в 1,65 у 2023 році вказує про достатню наявність оборотних активів на підприємстві для покриття поточних зобов'язань. Фінансова стійкість підприємства також мала тенденцію до збільшення, що склало 63,6 %. Проте ділова активність підприємства в 2023 році погіршилась, про що свідчать показники оборотності, які мали тенденцію до зменшення порівняно з 2021 роком, також фондвіддача необоротних активів зменшилась на 11,1 %, тобто протягом 2021–2023 років спостерігається погіршення використання необоротних активів на підприємстві.

Довіра абонентів – це основна цінність для «Київстар», тому якість завжди була, є та буде залишатися пріоритетом для нас. З «Київстар» кожен може завжди бути впевненим у якості покриття, а саме: стабільно високій якості сигналу, чіткій передачі звуку, швидкому та стабільному з'єднанні. Мережа «Київстар» – це лише найякісніше та найбезпечніше сучасне обладнання від кращих світових виробників, сертифіковане в Україні та за кордоном. «Київстар» активно інвестує у розвиток своєї мережі, постійно оптимізує її роботу, збільшуючи захищеність від радіоперешкод і запобігаючи перевантаженням.

Основні характеристики якості послуг «Київстар»:

– пропонує всім надійні, зручні та корисні послуги, що відповідають потребам кожного та покращують життя;

– завжди повною мірою забезпечує всіх необхідною і достовірною інформацією щодо всіх своїх послуг;

– послугами «Київстар» можна користуватись практично по всьому світу.

Основні характеристики якості обслуговування «Київстар»:

– забезпечує кожному конструктивне, доброзичливе та професійне обслуговування і приємну атмосферу в усіх пунктах обслуговування;

– забезпечує всім максимально просту та зручну процедуру підключення та оплати, зручне розташування точок продажу та сервісного обслуговування;

– кожен може розраховувати на швидке з'єднання з експертом телефонної служби підтримки та користуватися найкращою системою автоматичного обслуговування, що постійно вдосконалюється.

ПрАТ «Київстар» – це унікальна команда професіоналів високого рівня, які використовують свої знання та навички на благо споживачів, активно впроваджують та використовують найсучасніший світовий досвід управління та організації процесів. Команда «Київстар» – це щоденне вдосконалення і прогрес.

Як відповідальний оператор, «Київстар» дотримується вимог законодавства України в сфері телекомунікацій. Відповідно до Положення про якість телекомунікаційних послуг, затвердженого рішенням НКРЗ від 15.04.2010 № 174, оператори телекомунікацій зобов'язані оприлюднювати, у тому числі, за допомогою своїх веб-сайтів, показники щодо досягнутих рівнів якості послуг, та запланованих на поточний рік.

Тому проведемо оцінювання конкурентоспроможності підприємства за методикою наведеною в [7] з урахуванням наявних даних про підприємство, якими оперуємо, а саме на основі фінансової звітності підприємства ПрАТ «Київстар». Найбільш обґрунтованим є використання методу інтегральної оцінки конкурентоспроможності на основі розрахунку груп показників за методикою О.В. Маслюка [7].

З цією метою визначимо показники ПрАТ «Київстар» за такими групами:

– ефективність виробничої діяльності підприємства яка включає в себе такі показники [8];

– витрати на виробництво одиниці продукції (відношення валових витрат до об'єму випуску продукції):

$$2021 \text{ р. : } \text{Вод} = \frac{195217}{19214,4} = 10,15;$$

$$2022 \text{ р.: } \text{Вод} = \frac{189282}{25537,9} = 7,41;$$

$$2023 \text{ р.: } \text{Вод} = \frac{235528}{32123,4} = 7,33.$$

– фондівіддачу (чистий дохід (виручка) від реалізації/середньорічна вартість основних засобів):

$$2021 \text{ р.: } \text{ФВ} = \frac{28559150}{32573836} = 0,876;$$

$$2022 \text{ р.: } \text{ФВ} = \frac{30900973}{36409687} = 0,848;$$

$$2023 \text{ р.: } \text{ФВ} = \frac{33165048}{41996774} = 0,789.$$

– рентабельність товару:

$$P_T = \frac{D(B)P - C}{C}, \quad (1)$$

де $D(B)P$ – дохід (виручка) від реалізації; C – повна собівартість продукції.

$$2021 \text{ р.: } P_T = \frac{28559150 - 9508087}{9508087} = 2,003;$$

$$2022 \text{ р.: } P_T = \frac{30900973 - 13073367}{13073367} = 1,363;$$

$$2023 \text{ р.: } P_T = \frac{33165048 - 14052407}{14052407} = 1,360.$$

– продуктивність праці (обсяг випуску продукції/середньоспискова чисельність працівників):

$$2021 \text{ р.: } \text{Пп} = \frac{28559150}{3804} = 7507,662;$$

$$2022 \text{ р.: } \text{Пп} = \frac{30900973}{3659} = 8445,196;$$

$$2023 \text{ р.: } \text{Пп} = \frac{33165048}{3261} = 10170,207.$$

– фінансовий стан підприємства який включає в себе такі показники:

– коефіцієнт фінансової автономії (власний капітал підприємства/ загальна сума капіталу підприємства (валюта балансу):

$$2021 \text{ р.: } \text{Кавт} = \frac{12465162}{28403771} = 0,44;$$

$$2022 \text{ р.: } \text{Кавт} = \frac{21984642}{35093933} = 0,63;$$

$$2023 \text{ р.: } \text{Кавт} = \frac{32527292}{45385907} = 0,72.$$

– коефіцієнт платоспроможності (власний капітал/ загальні зобов'язання):

$$2021 \text{ р.: } \text{Кплат} = \frac{3044988}{6490592} = 0,47;$$

$$2022 \text{ р.: } \text{Кплат} = \frac{8566060}{10368602} = 0,83.$$

$$2023 \text{ р.: } \text{Кплат} = \frac{15789751}{9521642} = 1,66.$$

– коефіцієнт абсолютної ліквідності [8]:

$$K_{\text{л.абс}} = \frac{\text{ПФІ} + \text{ГКнац} + \text{ГКіноз}}{\text{ПЗ}}, \quad (2)$$

де ПФІ – поточні фінансові інвестиції; ГКнац – грошові кошти в національній валюті; ГКіноз – грошові кошти в іноземній валюті; ПЗ – поточні зобов'язання.

$$2021 \text{ р.: } K_{\text{л.абс}} = \frac{0 + 1707773 + 0}{6490592} = 0,26,$$

$$2022 \text{ р.: } K_{\text{л.абс}} = \frac{0 + 4684591 + 0}{10368602} = 0,45.$$

$$2023 \text{ р.: } K_{\text{л.абс}} = \frac{0 + 7372688 + 0}{9521642} = 0,77.$$

– коефіцієнт оборотності оборотних коштів [8]:

$$K_{\text{об.ок}} = \frac{\text{ВР}}{\text{ВЗ} + \text{ДЗ} + \text{НВ} + \text{ГК} + \text{ГП} + \text{Т} + \text{ЮФ}}, \quad (3)$$

де ВР – виручка від реалізації; ВЗ – виробничі запаси; ДЗ – дебіторська заборгованість, НВ – незавершене виробництво; ГК – грошові кошти; ГП – готова продукція; Т – товари; ЮА – інші оборотні активи.

$$2021 \text{ р.: } K_{\text{об.ок}} = \frac{28559150}{37476 + 872641 + 30 + 150458 + 2271 + 73795 + 5327} = 4,65;$$

$$2022 \text{ р.: } K_{\text{об.ок}} = \frac{30900973}{65104 + 3 + 2815721 + 241180 + 481670 + 62335} = 4,42;$$

$$2023 \text{ р.: } K_{\text{об.ок}} = \frac{33165048}{136470 + 4289 + 167553 + 6612 + 110624 + 7372688} = 4,25.$$

– ефективність організації збуту та просування послуг, яка включає в себе такі показники:

– рентабельність продажу (прибуток від реалізації/ обсяг продажу):

$$2021 \text{ р.: } P_{\text{Прод}} = \frac{11266926}{16532957} = 0,68;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{\text{Прод}} = \frac{9516514}{18912710} = 0,50.$$

$$2023 \text{ р.: } P_{\text{Прод}} = \frac{10542590}{17827606} = 0,59.$$

– коефіцієнт затовареності послугами (обсяг нереалізованої продукції/ обсяг продажу):

$$2021 \text{ р.: } \text{Кзатов} = \frac{9508087}{16532957} = 0,58;$$

$$2022 \text{ р.: } K_{\text{затов}} = \frac{13073367}{18912710} = 0,69;$$

$$2023 \text{ р.: } K_{\text{затов}} = \frac{9646440}{17827606} = 0,54.$$

– коефіцієнт ефективності реклами і засобів стимулювання збуту (витрати на рекламу і стимулювання збуту/ приріст валового прибутку):

$$2021 \text{ р.: } K_{\text{еф}_{\text{р,з}}} = \frac{2362458}{2518106} = 0,93;$$

$$2022 \text{ р.: } K_{\text{еф}_{\text{р,з}}} = \frac{2556755}{1085104} = 2,35.$$

$$2023 \text{ р.: } K_{\text{еф}_{\text{р,з}}} = \frac{2468002}{1285035} = 1,92.$$

Якість надання послуг ПрАТ «Київстар» за період з 2021 по 2023 рік підвищилась. Прийемо за максимальне оціночне значення споживачами послуг 100 % (балів). Отже послуги підприємства відповідають показникам якості з точки зору покупців приблизно на 48–52 %, в середньому це 48 %, тобто 48 бали в 2021 році, в 2022 р. – 98 %, що становить 85 бали, а в 2023 році – 75–80 %, отже, в середньому це 78 %, тобто 64 балів.

Ціна – доступність послуг для споживачів в 2022 році становила близько 80 %, а в 2023 – 75 % за тією ж шкалою в 100 % (балів).

Показники аналізу конкурентоспроможності узагальнені в таблиці 2.

Далі розрахуємо такі показники як:
– критерій ефективності виробничої діяльності за формулою:

$$E_B = 0,31 \times V + 0,19 \times \Phi + 0,40 \times P_{\Pi} + 0,10 \times \Pi, \quad (4)$$

де V – відносний показник витрат виробництва на одиницю продукції; Φ – відносний показник фондівіддачі; P_{Π} – відносний показник рентабельності продукції; Π – відносний показник продуктивності праці; 0,31; 0,19; 0,40; 0,10 – коефіцієнти вагомості показників.

$$2021 \text{ р.: } E_B = 0,31 \times 10,15 + 0,19 \times 0,88 + 0,40 \times 2,0 + 0,10 \times 7507,6 = 754,86 = 755;$$

$$2022 \text{ р.: } E_B = 0,31 \times 7,41 + 0,19 \times 0,85 + 0,40 \times 1,36 + 0,10 \times 8445,196 = 844,51 = 844;$$

$$2023 \text{ р.: } E_B = 0,31 \times 7,33 + 0,19 \times 0,79 + 0,40 \times 1,36 + 0,10 \times 10170,207 = 1021,77 = 1022.$$

– критерій фінансового стану підприємства розраховується за формулою:

$$\Phi_{\Pi} = 0,29 \times K_A + 0,20 K_{\Pi} + 0,36 K_L + 0,15 K_{O6}, \quad (5)$$

де K_A – відносний показник автономії підприємства; K_{Π} – відносний показник платоспроможності підприємства; K_L – відносний показник ліквідності підприємства; K_{O6} – відносний показник оборотності оборотних коштів; 0,29; 0,20; 0,36; 0,15 – коефіцієнти вагомості показників.

$$2021 \text{ р.: } \Phi_{\Pi} = 0,29 \times 0,44 + 0,20 \times 0,47 + 0,36 \times 0,26 + 0,15 \times 4,65 = 0,99;$$

Таблиця 2

Аналіз конкурентоспроможності ПрАТ «Київстар»

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення	
				Абсолютне	Відносне, %
1. Ефективність виробничої діяльності підприємства					
Витрати на виробництво одиниці продукції	10,15	7,41	7,33	-0,08	-0,78
Фондовіддача	0,88	0,85	0,79	-0,06	-6,81
Рентабельність товару	2	1,36	1,36	-0,64	-32
Продуктивність праці	7507,6	8445,196	10170,207	2662,60	35,46
2. Фінансовий стан підприємства					
Коефіцієнт фінансової автономії	0,44	0,3	0,72	0,28	63,63
Коефіцієнт платоспроможності	0,47	0,83	1,66	1,19	253,19
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,26	0,45	0,77	0,51	196,15
Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	4,65	4,42	4,25	-0,04	-8,60
3. Ефективність організації збуту та просування товарів					
Рентабельність продажу	0,68	0,50	0,59	-0,09	-13,2
Коефіцієнт затовареності послугами	0,58	0,69	0,54	-0,04	-6,89
Коефіцієнт ефективності реклами і засобів стимулювання збуту	0,93	2,35	1,92	0,99	106,45
4. Конкурентоспроможність послуг					
Якість послуг	48	85	78	4	5,4
Ціна послуг (мінімальний тариф)	100	125	175	75	75

2022 р.: $\Phi_{\Pi} = 0,29 \times 0,3 + 0,20 \times 0,83 + 0,36 \times 0,45 + 0,15 \times 4,42 = 1,06;$

2023 р.: $\Phi_{\Pi} = 0,29 \times 0,72 + 0,20 \times 1,66 + 0,36 \times 0,77 + 0,15 \times 4,25 = 1,43.$

– критерій ефективності організації збуту і просування послуг на ринку розраховується за формулою:

$$E_3 = 0,44 \times P_{\Pi} + 0,36 \times K_{3AT} + 0,2 \times K_p, \quad (6)$$

де E_3 – критерій ефективності організації збуту і просування товару; P_{Π} – відносний показник рентабельності продажів; K_{3AT} – відносний показник затовареності готовою продукцією; K_p – відносний показник ефективності реклами і засобів стимулювання збуту; 0,44; 0,36; 0,2 – коефіцієнти вагомості показників.

2021 р.: $E_3 = 0,44 \times 0,68 + 0,36 \times 0,58 + 0,2 \times 0,93 = 0,67;$

2022 р.: $E_3 = 0,44 \times 0,50 + 0,36 \times 0,69 + 0,2 \times 2,35 = 0,93;$

2023 р.: $E_3 = 0,44 \times 0,59 + 0,36 \times 0,54 + 0,2 \times 1,92 = 0,82.$

– критерій конкурентоспроможності товару:

$$K_T = \frac{ЯТ}{Ц}, \quad (7)$$

де ЯТ – якість товару; Ц – ціна споживання.

2021 р.: $K_T = \frac{48}{100} = 0,48;$

2022 р.: $K_T = \frac{85}{125} = 0,68;$

2023 р.: $K_T = \frac{78}{175} = 0,44.$

– коефіцієнт конкурентоспроможності підприємства за формулою:

$$K_{КП} = 0,15 \times E_B + 0,29 \times \Phi_{\Pi} + 0,23 \times E_3 + 0,33 \times K_T, \quad (8)$$

де E_B – значення критерію ефективності виробничої діяльності підприємства; Φ_{Π} – значення критерію фінансового стан підприємства; E_3 – значення критерію ефективності організації збуту і просування товару на ринку; K_T – значення критерію конкурентоспроможності товару; 0,15; 0,29; 0,23; 0,33 – коефіцієнти вагомості критеріїв.

2021 р.: $K_{КП} = 0,15 \times 755 + 0,29 \times 0,99 + 0,23 \times 0,67 + 0,33 \times 0,48 = 114;$

2022 р.: $K_{КП} = 0,15 \times 844 + 0,29 \times 1,06 + 0,23 \times 0,93 + 0,33 \times 0,68 = 127;$

2023 р.: $K_{КП} = 0,15 \times 1022 + 0,29 \times 1,43 + 0,23 \times 0,82 + 0,33 \times 0,44 = 154.$

Рис. 1. Схема формування інтегрального показника конкурентоспроможності за 2021 рік

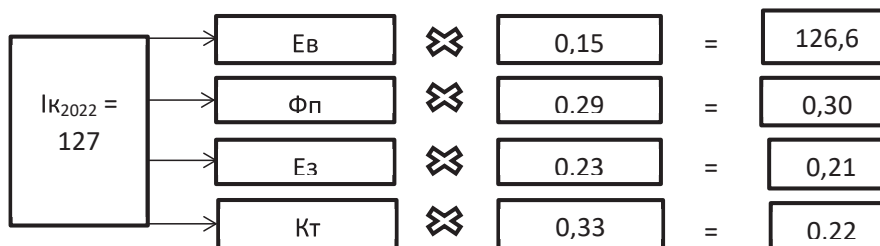

Рис. 2. Схема формування інтегрального показника конкурентоспроможності за 2022 рік

Рис. 3. Схема формування інтегрального показника конкурентоспроможності за 2023 рік

Отже, в 2023 році інтегральний показник конкурентоспроможності ПрАТ «Київстар» склав 154 (рис. 4), що на 27 (21 %) більше ніж у 2022 році, та на 41 (36 %) більше за 2021 р. Результуючий показник за 2023 рік свідчить про те, що у підприємства є конкурентні переваги порівняно з попередніми роками.

Висновки. На основі аналізування фінансово-економічної діяльності підприємства ПрАТ «Київстар», визначено, що підприємство покращило свою діяльність, зокрема, порівнюючи показники за 2023 р. порівняно з 2022 р., результати збільшення таких показників як: чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг), фінансовий результат до оподаткування, величина чистого прибутку, та інші, але наприклад, чистий дохід від реалізації продукції у 2023 збільшився на 4605898 тис. грн (16,12 %) що є позитивним у діяльності підприємства, а в 2023 році порівняно з 2021 роком фінансовий результат до оподаткування зменшився на 1177539 тис. грн (8,34 %), чистий прибуток зменшився на 724336 тис. грн (6,42 %), також фінансовий результат від операційної діяльності зменшився на 837980 тис. грн (5,61 %). Водночас вартість майна підприємства збільшилась на 16982136 тис. грн (59,78 %) за рахунок як основного, так і оборотного капіталу, що свідчить про розширення діяльності підприємства. Платоспроможність підприємства покращилась, про що свідчить збільшення коефіцієнта покриття на 258,6 %, тобто в 4 рази більше порівняно з 2021 роком, значення показника в 1,65 у 2023 році вказує про достатню наявність оборотних активів на підприємстві

Рис. 4. Динаміка інтегрального показника конкурентоспроможності підприємства

для покриття поточних зобов'язань. Фінансова стійкість підприємства також мала тенденцію до збільшення, що склало 63,6 %. Проте ділова активність підприємства в 2023 році погіршилась, про що свідчать показники оборотності, які мали тенденцію до зменшення порівняно з 2021 роком, також фондовіддача необоротних активів зменшилась на 11,1 %, тобто протягом 2021–2023 років спостерігається погіршення використання необоротних активів на підприємстві.

Отже, в 2023 році інтегральний показник конкурентоспроможності ПрАТ «Київстар» склав 154, що на 27 (21 %) більше ніж у 2022 році, та на 41 (36 %) більше за 2021 р. Результуючий показник за 2023 рік свідчить про те, що у підприємства є конкурентні переваги порівняно з попередніми роками.

Бібліографічний список

1. Історія розвитку «Київстар». URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80>
2. Гранатуров В.М. Управління конкурентоспроможністю оператора телекомунікацій: навч. посіб. ; Одес. нац. акад. зв'язку ім. О.С. Попова. Київ : Кафедра, 2013. 255 с.
3. Жовновач Р.І. Теоретико-методологічні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємств. Кіровоград : КНТУ. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2011. С. 106–113. URL: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_19_ekon/stat_19/14.pdf
4. Кузьмін О.Є., Чернобай Л.І., Романко О.П. Методи аналізування конкурентоспроможності підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Випуск 21.10. С. 159–166.
5. Рибницький Д.О., Городня Т.А., Львівська К.А. Сучасні підходи до оцінювання конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20. 9. С. 227–230. URL: http://www.nbv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlту/20_9/227_Rybnycki_NV_20_9.pdf
6. Фінансова звітність ПрАТ «Київстар», 2021–2023 рр. URL: https://clarity-project.info/edr/21673832/finances?current_year=2023
7. Маслюк О.В. Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності підприємства. *Фінанси і кредит*. 2017. № 1. С. 57–61.
8. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 384 с.
9. Могилевська О.Ю., Слободяник А.М., Сідак, І.В. Вплив штучного інтелекту на українську і міжнародну економіку. *Київський економічний науковий журнал*. 2023. № 1. С. 45–52.
10. Сидоренко О.В., Могилевська О.Ю., Слободяник А.М., Бігдай В.П. Використання штучного інтелекту у формуванні довіри споживача в електронній комерції. *Київський економічний науковий журнал*. 2024. № 4. С. 216–222.

References

1. Istoriiia rozvytku «Kyivstar». Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80>
2. Hranaturov V. M. (2013) Upravlinnia konkurentospromozhnistiu operatora telekomunikatsii: navch. posib.; Odes. nats. akad. zviazku im. O.S. Popova. Kyiv: Kafedra, 255 s.
3. Zhovnovach R. I. (2011) Teoretyko-metodolohichni pidkhody do otsinky konkurentospromozhnosti pidpriemstv. Kirovohrad: KNTU. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. S. 106–113. Available at: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_19_ekon/stat_19/14.pdf
4. Kuzmin O. Ye., Chernobai L. I., Romanko O. P. (2011) Metody analizuvannia konkurentospromozhnosti pidpriemstv. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. vypusk 21.10. S. 159–166.
5. Rybnytskyi D. O., Horodnia T. A., Lvivska K. A. (2010) Suchasni pidkhody do otsiniuvannia konkurentospromozhnosti pidpriemstva. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. vyp. 20. 9. S. 227–230. Available at: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltsu/20_9/227_Rybnycki_NV_20_9.pdf
6. Finansova zvitnist PrAT «Kyivstar», 2021–2023 rr. Available at: https://clarity-project.info/edr/21673832/finances?current_year=2023
7. Masliuk O. V. (2017) Metodychni pidkhody do otsiniuvannia konkurentospromozhnosti pidpriemstva. *Finansy i kredyt*. no. 1. S. 57–61.
8. Simenko I. V. (2013) Analiz hospodarskoi diialnosti: navchalnyi posibnyk / za zah. red. I.V. Simenko, T.D. Kosovoi. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. 384 s.
9. Mohylevska O. Yu., Slobodianyuk A. M., Sidak I. V. (2023) The impact of artificial intelligence on the Ukrainian and international economy. *Kyiv Economic Scientific Journal*, no. (1), s. 45–52.
10. Sidorenko O. V., Mohylevska O. Yu., Slobodianyuk A. M., Bigday V. P. (2024) The use of artificial intelligence in building consumer confidence in e-commerce. *Kyiv Economic Scientific Journal*, no. (4), s. 216–222.

Стаття надійшла до редакції 20.10.2024

Mariia Samofalova

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management and Administration
Open International University of Human Development “Ukraine”
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3272-4372>

Olga Mohylevska

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Head of Economics, Entrepreneurship, Management Department,
Kyiv International University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8482-7950>

Oleksandr Blakya

Postgraduate Student,
University of Food Technologies, Plovdiv, Bulgaria
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-7657-9477>

Georgii Peresunko

Postgraduate Student,
University of Food Technologies, Plovdiv, Bulgaria
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0300-0124>

Vladyslav Kryzhniy

Postgraduate Student,
Kyiv International University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1768-6427>

ANALYSIS OF THE STATE OF COMPETITIVENESS MANAGEMENT OF “KIEVSTAR” PJSC

One of the most important areas of studying the peculiarities of an enterprise’s economic activity, especially in a constantly evolving and changing market, is the analysis of the enterprise’s competitiveness. The importance of studying this topic lies in the fact that a high level of competitiveness of an enterprise is a guarantee of high profits. In modern conditions, competition is a determining factor in price regulation and an incentive for innovation processes (introduction of new inventions and technologies into production). It contributes to the displacement of inefficient enterprises from production and the rational use of resources. Therefore, a constant study of competitiveness is necessary both for the enterprise (to improve and maintain its position) and for the state (to control the relevant

industry). The article analyses the competitiveness of Kyivstar PrJSC, a telecommunications company in Ukraine that provides communication and data transmission services based on mobile and fixed technologies, including 4G (LTE). Since Kyivstar PrJSC is a priority service provider among numerous operators in the mobile communications market, it was advisable to study the activities of this enterprise and determine its competitive position during 2020–2023. To this end, the main economic and financial indicators of Kyivstar PrJSC were assessed based on the company's financial statements. The calculations showed a slight improvement in the company's performance, as evidenced by the results of an increase in such indicators as net income from sales (goods, works, services), financial result before taxation, net profit and others. The next stage of our research was to assess the competitiveness of the enterprise according to the methodology of the author O. Masliuk. For this purpose, the indicators of PrJSC "Kyivstar" were determined by the following groups: efficiency of production activities of the enterprise, which includes such indicators as production costs per unit of output, capital efficiency, profitability of goods, labour productivity; financial condition of the enterprise; efficiency of sales and promotion of services. It is determined that the most reasonable is the use of the method of integral assessment of competitiveness based on the calculation of groups of indicators. The integral indicator of competitiveness of PrJSC "Kyivstar" in 2020–2023 is calculated, and the leading position of Kyivstar, which is actively engaged in economic activity and increases the number of its customers every year by positioning itself as a leading mobile operator with the best coverage throughout Ukraine, is confirmed. Thus, in 2023, the integrated competitiveness indicator of Kyivstar PrJSC was 154, which is 27 (21 %) higher than in 2022 and 41 (36 %) higher than in 2021. The value of the resulting indicator for 2023 showed that the company has competitive advantages compared to previous years.

Keywords: competitiveness, management, integral indicator, evaluation, competitiveness criteria, competitiveness coefficient, mobile communication.